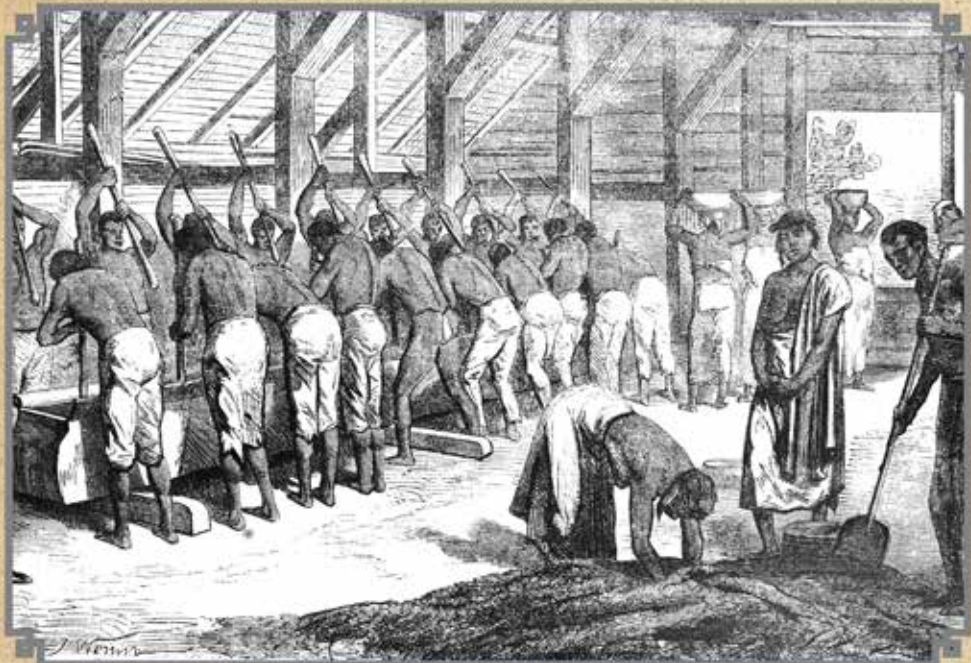

Kaffeodlingens historia

Återutgivning av text från 1859

En publikation från
e-boksbiblioteket.se

Kaffeodlingens historia.

Återutgivning av text från 1859

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-624-2

Copyright © 2020 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.

Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

I den här e-boken får du en mycket tidig svensk populärvetenskaplig text om ursprunget för den populära svenska drycken.

Texten handlar framför allt om hur den internationella kaffeodlingen tog rejäl fart i början av 1700-talet.

Den här texten publicerades ursprungligen år 1859 i tidskriften "Ny Illustrerad Tidning" med rubriken "Kaffe-plantan". Texten publicerades anonymt.

Eftersom den här texten skrevs på 1800-talet så innehåller den mått, ord och personer som inte är så bekanta i dag. Därför har vi kompletterat originaltexten med en kortfattad ordlista.

I den här e-boken publicerar vi originalets text ordagrant och helt utan ändringar, alla namn, uttryck och till och med eventuella felstavningar har behållits.

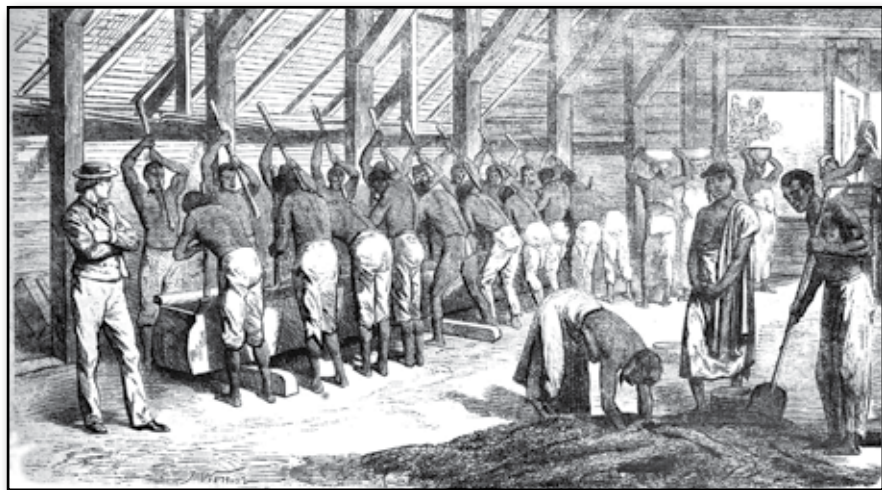
Kaffeodlingens historia

Den här texten publicerades ursprungligen år 1859 i tidskriften "Ny Illustrerad Tidning" med rubriken "Kaffe-plantan". Texten publicerades anonymt.

Bruce berättar i sin »Resa i Abyssinien», skrifven mellan 1768—73, att kaffe-plantan är inföding i Egypten. Den påträffas växande vild i nordliga delen af Kaffa, ett distrikt i provinsen Navea, och det är troligt att dess namn härleder sig derifrån. Den första, som fästat uppmärksamheten vid denna vext, är en doktor vid namn Rauwolf från Augsburg. Omkring slutet af femtonde århundradet öfverfördes kaffeplantan till Arabien och derifrån, år 1690, till Batavia, vid tiden af van Hoorns guvernörskap öfver Java. Van Hoorn sände några exemplar deraf till borgmästaren i Amsterdam, som sände dem till botaniska trädgården, der de planterades i ett drifhus och redan året derefter skänkte frukt. Dessa kärnor planterades åter och frambringade nya plantor. Några af dessa blefvo skickade till Ludvig XIV, som, år 1720, öfversände dem till Martinique, hvarifrån plantan blef öfverflyttad till ön Bourbon samt 1750 till Isle de France,

Den vilda kaffe-plantan uppnår en höjd af omkring 14—15 fot;

men när den odlas, får den aldrig vexa högre än att man når den med handen. Redan andra året efter det den blifvit planterad bär den frukt samt ger årligen tvenne skördar, en i Maj och den andra i September. Då frukten är mogen, är den, så väl till storlek som utseende, icke olik ett vanligt körsbär. Den insamlas af negrinnorna, och om plantan är fullgod, ger hvarje sådan fyra skålp. frukt, och af hundra skålpund kaffefrukt erhåller man omkring femton skålpund bönor. Den frukt, som föregående dag blifvit samlad, låter man bearbetas af tvenne cylindrar, för att borttaga den yttre huden eller skalet. Härigenom frigöres fruktens kärna, som består af två bönor, hvilka hållas tillsammans af en hinna, som icke är olik pergament både till färg och ämne. Derefter utsättas bönorna några dagar för den tropiska solens strålar, och när de äro fullkomligt torra, undanläggas de tills de skola exporteras. De ha då ännu tvenne operationer att genomgå. Den första består i att de stötas i ett tråg, hvarigenom de befrias från hinnorna. Den andra består deruti att de hela bönorna särskiljas från de sönderkrossade samt från de delar af hinnorna, som ännu vidhänga dem. Det sätt, hvarpå man vid båda dessa operationer går till väga, är åskådliggjordt på vår planch, som är hemtad ur en serie skizzer tagna i Surinam.

Kaffe-plantan.

Viktiga ord och personer

Bruce, James.

[1730–1794] Skotsk företagare, diplomat, arkeolog och upptäcktsresande. Började karriären som vinhandlare i Spanien och gjorde senare omfattande resor i Egypten och Abessinien. Han är i dag mest känd för upptäckten av källan till Blå Nilen. Hans bok ”Resa genom Abyssinien” gavs ut på svenska 1795.

Fot.

Längdmått. En fot motsvarar 29,6 cm.

van Hoorn, Joan.

[1653–1711] Holländsk företagare och guvernör. Började arbeta för Nederländska Ostindiska Kompaniet redan som barn. Var under flera år generalguvernör i Nederländska Ostindien.

Ludvig XIV.

[1638–1715] Kung av Frankrike och Navarra från 1643 till sin död. Under Ludvig XIV:s tid vid makten utkämpade Frankrike tre krig. Han är mest känd för att ha upfunnit hovetiketten.

Rauwolf, Leonhard.

[1535–1596] Tysk läkare och botanist. Är mest känd för sina

böcker om resor till Levanten och Mesopotamien.

Skålpund.

Viktenhet. Ett skålpund är 425 gram.

*Nu kan du prenumerera på våra nya titlar via **patreon**.*

- Du får en ny e-deckare i veckan.*
- Du får tillgång till ett bibliotek med 50-100 titlar.*
- Du får tillgång till massor av fakta och biografier.*

Mer info:

www.patreon.com/klassiskadeckare